

Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici, morți în faimă de martiri sub regimul comunist

ADORMIREA MAICII DOMNULUI

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XXIV Nr. 7-8 (288-289) iulie-august 2018

Întâlnirea Națională a Tineretului Catolic 2018 (INTC)

Motoul INTC „Nu te teme, Marie, pentru că ai aflat har de la Dumnezeu”(Lc 1,30).

Întâlnirea Națională a Tineretului Catolic 2018(INTC) din acest an, a XIV-a ediție, a avut loc între 25-29 iulie, la Satu Mare, gazdă fiind Dieceza Romano –Catholică de Satu Mare, al cărei Păstor este P.S.S. Eugen Schonberger. Au fost împreună tineri catolici de ambele rituri, romano-catolic și greco-catolic, din cele 12 dieceze și eparhii de pe tot cuprinsul țării. Tinerii au venit la Satu Mare conduși de Episcopii lor, o mie trei sute de tineri, care au trăit bucuria Întâlnirii și i-au preluat mesajul ca să-l ducă celor rămași acasă, pentru a-i da viață împreună. Au fost cu ei și grupuri de tineri din Passau (Germania) și Szekesfervar (Ungaria).

Ca la toate INTC, și în acest an, tinerii și-au manifestat împreună credința creștină, bucuria de a nu fi singuri în urmarea lui Cristos, și-au împărtășit unii altora din bogăția valorilor Bisericii din care proveneau și o reprezentau și din valorile culturii umaniste.

Întâlnirea Națională a Tineretului Catolic(INTC) s-a bucurat de prezența Nunțului Miguel Maury Buendia, care a transmis salutul Sfântului Părinte Papa Francisc. Au mai fost cu tinerii Secretarul de Stat pentru Culte, Victor Opaschi, autoritățile locale, mulți preoți și persoane consacrate.

Locația principală fost „Grădina Romei”, programul bogat a extins însă prezența tinerilor pe tot cuprinsul municipiului. Sf. Liturghii s-au celebrat zilnic, în ambele rituri, au fost Adorații la Sfântul Sacrament, Sf. Rozarii, și multă rugăciune, conferințe, meditații și cateheze pentru întărirea credinței. Nu au lipsit momentele distractive, vizitarea obiectivelor culturale, a Ordinilor călugărești, a instituțiilor caritative. Au oferit spectacole flashmob și au participat la programe sportive. Diecezele de Oradea au fost cu 85 de tineri din Bihor, Sălaj și Satu Mare, cu Episcopii Virgil Bercea și Laszlo Bocskei, cu vicarul general, Pr. Mihai Vătămănelu și cu reprezentanții Biroului Pastoral, Pr. Popa Paul și Ramona Dragoș.

Episcopii au răspuns întrebărilor jurnaliștilor legate de eveniment. Preasfinția Sa Virgil Bercea, responsabil cu tinerii în cadrul Conferinței Episcopale, a spus: „Eu particip la toate Întâlnirile tinerilor și fiecare Întâlnire a avut specificul ei, frumusețea ei, tinerii ei [...] Vin tineri noi, frumoși, mereu plini de viață, entuziaști, câteodată cu aceleași problematici, alteori cu alte problematici, nu ca probleme, ci ca manieră de a înțelege viața, de a înțelege rugăciunea și de a se apropia de Dumnezeu”.

P.S.S. Laszlo Bocskei a vorbit despre experiența personală: „De fiecare dată când ne pregătim, când mă pregătesc și eu personal pentru o asemenea Întâlnire, mi se pare o noutate, pentru că de fiecare dată mergem într-un mediu nou și putem să cunoaștem viața Bisericii locale mai de aproape. Acest lucru îmi amintește mereu că Bisericile locale alcătuiesc Biserica Universală și acest lucru mă întărește în angajamentul meu, în viața de zi cu zi”. Tinerii au fost ajutați să înțeleagă ca viața este plină de provocări ce trebuie înfruntate, că sunt în fața alegerilor fundamentale de care depinde ceea ce vor fi și ceea ce vor face în lume, dar să nu se teamă, pentru că Dumnezeu va fi cu ei, dacă îl aleg ca Domn și Dumnezeu.

La finalul întâlnirii, P.S.S. Virgil Bercea a anunțat viitoarea INTC pentru 2021, organizată de Arhiepiscopia de Făgăraș și Alba Iulia. Jurnaliștii s-au grăbit să anunțe vestea: „Un Cardinal, gazda INTC 2021”.

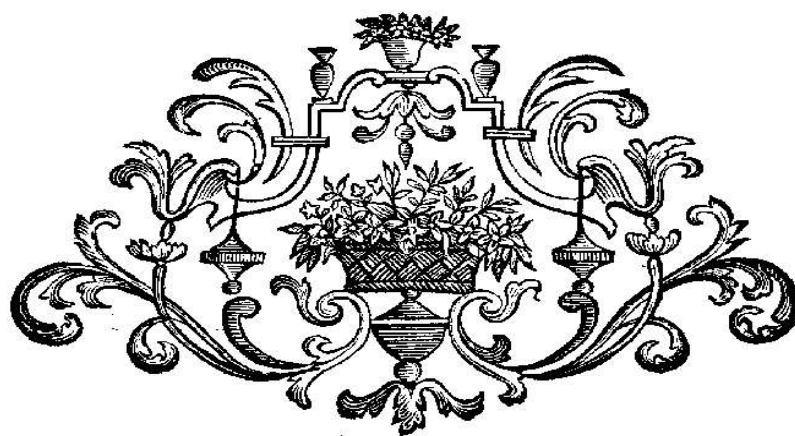
CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre rugăciune

Rugăciunea este drumul pe care Domnul nostru ne trimite darurile Sale, ne însoțește în trebuințele noastre și ne îmbogățește cu bunurile Sale. Unii dintre Sfinți spun că rugăciunea e un lanț de aur, care coboară de la Cer până la pământ și pe acest lanț se coboară harurile, iar noi tot pe această cale trebuie să ne înălțăm către Dumnezeu.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriguez, SJ
“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Dorință	15
”Ne răpește numai farmecul și iubirea”.....	4	Sub patrafir.....	16
„File din viața mea” vol.II.....	5	Papa Ioan Paul al II-lea.....	18
Pagini bilingve.....	10	Să ne rugăm împreună.....	19
Înălțarea Mariei la Cer.....	13	Hrană pentru suflet din Tezaurul Bisericii.....	20

„Ne răpește numai farmecul și iubirea”

Așa suntem făcuți, că nu ne răpește decât farmecul și nu ne atrage decât iubirea. Așa a orânduit Creatorul și Dumnezeu a făcut apel și face neîntrerupt apel la iubirea noastră, ca să-i urmăim cărările.

„Nu e un basm meștesugit, nu e o poveste și nici un mit ceea ce istorisim noi”. Cam așa spunea Sf. Petru în scrisoarea sa, vorbind de schimbarea la față a Mântuitorului pe Muntele Tabor.

N-a fost un lucru neînsemnat că Fiul lui Dumnezeu s-a făcut om și a intrat în istorie; că eternitatea a intrat în timp; că invizibilul a devenit vizibil? Că icoana nevăzută de noi am văzut-o cu ochii trupești, ni s-a deslușit înaintea ochilor noștri ca noi să-l putem copia? Nu pentru a trece peste Isus, nu pentru a nu-L lua în seamă, *Dumnezeu s-a făcut Om*. De aceea, să fim cu adâncă luare-aminte: sufletul nostru își va forma destinul lui, după cum va răspunde chemării lui Cristos, după atitudinea iubirii față de El.

Acum nu mai e decât El și omenirea își croiește calea urmându-L sau refuzându-L. Totul se rezumă aici. La urma urmelor, *sensul istoriei este Christos și nu Cezarul*.

Tot așa și în viața noastră: sensul vieții noastre sau este Iubirea Lui, sau este Lumina învățaturii Lui, sau nu este El. Dacă nu este El, viața noastră se definește printr-o negare a lui Christos și este în aceeași vreme

negarea vieții tale și negarea fericirii. De când inima omului L-a întâlnit, inima omului a răspuns sau cu iubire, sau cu ură față de Iubirea Lui.

De 2000 de ani, El este iubit și această mărturisire de iubire față de Isus a făcut pe foarte mulți oameni, între care și Napoleon, să recunoască divinitatea Mântuitorului.

Ușor, pe pământ, cineva se face iubit prin farmecul ființei sale, prin însușirile sale alese de care dispune, prin dulceața graiului său, prin gingășia inimii, prin mărturisirile proprii.

A fost un mormânt gol care a cuprins pe Cineva și Acela continuă să fie iubit astăzi, cu aceeași putere de jertfă ca și atunci până la moartea sa, cu aceeași căldură vie, nestinsă și pare că și mai plină, mai durabilă.

Oh! [...] Cine ești tu acela care poți să fii iubit așa? Spune-ți numele, rostește-ți cuvântul tău, cine ești tu care ești astfel iubit?

Unul singur este și numele său este *Isus*.

Tu nu poți să fii decât Dumnezeu, fiindcă numai fiind atare poți să fii astfel iubit. Tu nu ești o iluzie sau o fantomă, Tu care stârnești această iubire cu ființa Ta, Tu care reclami generozitatea noastră până la moarte, lacrimi și renunțări la toate cele pământești. Tu nu ești decât Acela care a spus că este *Dumnezeul iubirii*.

Episcop Ioan SUCIU

„File din viața mea”

vol. II

Volumul „File din viața mea” II al Preasfinției Sale Alexandru Mesian, Episcopul Eparhiei Greco-Catolice de Lugoj, vine în continuarea primului volum cu același titlu, prezentat în revista noastră în numărul din aprilie-mai 2016.

Nota distinctivă a primei cărți este istoria personală a vieții Preasfinției Sale, în al cărei drum „*Cel care m-a călăuzit și mă călăuzește este Atotputernicul*

Dumnezeu cu darurile Sale”, spunea autorul. În același timp, este și o istorie a Biseicii sale, în anii martiriului, pentru că viața Preotului și a Bisericii sunt puternic unite, dar este și o istorie a neamului.

Prefețele ambelor volume sunt ale Mons. Angelo Narcis Pop, Vicarul general al Episcopiei de Lugoj. Pentru cartea ce ne este acum în atenție, Mons. Angelo Narcis Pop ține să sublinieze că „*sursa de inspirație este reprezentantă de scrierile și declarațiile celor care trebuiau să facă rău, și au scris la momentul respectiv despre Preasfințitul Alexandru Mesian*”. Conținutul volumului cuprinde notele informative date Securității de anumite persoane, cu privire la activitatea de preot în clandestinitate a viitorului Episcop. Privit astfel, volumul II completează și argumentează primul volum de memorii.

Cei care au dorit să ucidă Biserica Greco-Catolică au scăpat din vedere că aceste note informative aveau să devină peste un timp argumente de netăgăduit a existenței în clandestinitate a Bisericii destinată de ei morții, despre organizarea și viața ei bogată

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

în apostolat.

Dacă violența împotriva Bisericii Unite cu Roma nu a dat rezultatul dorit - Biserica Greco-Catolică nu s-a unit cu Biserica Ortodoxă -, autoritățile statului au găsit și alte modalități pentru a fi nimicită Biserica prigonită: fie integrarea în Biserica Romano-Catolică - ceea ce ar fi negat o istorie de 300 de ani -, fie introducerea de pseudo-episcopi, modalități sortite însă eșecului.

Și Părintele Vicar Angelo Narcis Pop conchide: *„Acestea confirmă încă o dată că porțile iadului nu vor birui niciodată Biserica lui Cristos, Una, Sfântă, Catolică și Apostolică, iar Biserica Română Unită, Greco-Catolică face parte din Biserica lui Cristos”*.

În prima pagină a Cuvântului introductiv, Episcopul Alexandru Mesian explică geneza cărții: înștiințat de către CNSAS despre dosarul personal de la Arhivele Securității, dosar la care are acces, Preasfinția Sa a considerat că datele notate pot să completeze „memoriile” din primul volum.

Dosarul conține 67 documente și *„arată că în perioada 1979-1988 am fost pus sub urmărire sistematică de către Securitate ca fiind preot greco-catolic, evident, în clandestinitate. Biserica Greco-Catolică Română a fost scoasă în afara legii, în 1948, dar ea a existat*

deasupra acestor legi injuste, discriminatorii, neconstituționale abuzive etc. A existat în închisori, în catacombe, prin casele preoților, în apartamente de bloc, în uzine, la locurile de muncă, prin orașe și sate” (Episcop Alexandru Mesian, „File din viața mea”, vol.II - în arhivele Securității - Ed. Surorilor Lauretane, 2018, p.9).

Cu strângere de inimă, Preasfinția Sa mărturisește adevărul privind Biserica Greco-Catolică: *„pe hârtie era desființată încă de la 1 decembrie 1948 prin Decretul 358”*, în realitate, ea a continuat să existe în clandestinitate, ceea ce nu putea să accepte puterea politică și complicitățile ei, de aceea lupta împotriva Bisericii Greco-Catolice nu s-a încheiat timp de 40 de ani și a durat până la obținerea libertății în anul 1989. Pentru a fi bine înțelese aceste pagini ale Istoriei Bisericii noastre, Preasfinția Sa se oprește la câteva momente ale tragediei: arestarea Episcopilor în noaptea de 28 octombrie 1948 și perioada când Episcopii uniți au fost prizonierii Patriarhului ortodox Justinian Marina, în vila acestuia de la Dragoslavele. Reproduce cuvintele P.S.S.Ioan Bălan, răspuns dat Patriarhului la presiunea acestuia de a trece la ortodoxie. În cuvintele sale P.S.S. Ioan Bălan explică Patriarhului poziția fermă a

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

Episcopilor uniți, trădarea credinței fiind inacceptabilă, dar pune în lumină și deosebirile dintre cele două Biserici: „...nu ați venit la noi cu argumente teologice, nici cu virtuțile creștinești, ci ne-ați arestat și ne-ați întemnițat. Hotărât, acestea nu sunt metodele lui Cristos! Dacă nouă, Episcopilor uniți, ne-ar fi propus și promis cineva că ne dă toată Biserica Ortodoxă pe mână, cu condiția să arestăm și să întemnițăm pe ierarhii ei, sau numai pe unul dintre ei, noi ne-am fi dat viața, dar nu am fi acceptat” (Op.cit.,p.14).

În al patrulea deceniu al persecuției Bisericii Greco-Catolice, viața spiritală din clandestinitate era plină de har, Biserica era organizată pe dieceze, cu Mitropolit, Episcopi, Ordine călugărești, erau hirotoniri de preoți, Sf. Liturghii, căsătorii, botezuri, pelerinaje, Exerciții spirituale, devoțiuni, Sf. Rozariu, Calea Crucii și tot ce ține de îndrumarea vieții creștine.

Încercarea violentă de trecere a Bisericii Greco-Catolice la Biserica Ortodoxă a fost deci zadarnică. Intenția de a fi lichidată Biserica Unită stăruia și Statul a găsit o altă cale: a încorporării în Biserica Romano-Catolică. Privit acest plan, Preasfinția Sa ține să accentueze: „Planul diabolic de

desființare a Bisericii Române Unite prin includerea ei în Biserica Romano-Catolică a eșuat. Biserica Română Unită își continua drumul ei, drumul înaintașilor ei: nici în Biserica Ortodoxă și nici inclusă în Biserica Romano-Catolică, ci în deplină comuniune cu Biserica Una, Sfântă, Catolică și Apostolică al cărei cap este Papa de la Roma, urmașul Sfântului Petru” (Op.cit., p.16).

O altă cale de distrugere a fost introducerea în Biserica din clandestinitate, pentru a fi distrusă din interior, a trei Episcopi: Cristian Octavian, Iustin Paven și Emil Riti, care nu erau recunoscuți nici de Roma, nici de ierarhia legitimă a Bisericii Greco-Catolice. Descoperit planul, a căzut și el, încât, prin Decretul nr. 9 din 31 decembrie 1989, Biserica Greco-Catolică „și-a reluat locul ca Biserica martiră în sânul poporului român. A străbătut drumul persecuției de 40 de ani rămânând neînvinsă, fără nici un compromis, a rămas în picioare ca Biserica Română Unită Greco-Catolică”.

În pofida celor care sunt potrivnici Bisericii Greco-Catolice și neagă adevăruri documentate, Preasfinția Sa ține să sublinieze două lucruri deosebit de importante: „poporul român s-a născut creștin. Atât credința, cât și ființa neamului

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

nostru își au originea latină, de la Roma. Ca popor și credință să nu ne îndepărtăm de originea noastră! Iar Biserica Română Unită cu Roma, așa cum spunea Sfântul Părinte Ioan Paul al II-lea, „poate fi model de refacere a unității creștine pentru Bisericile neunite”.

Conținutul cărții are o prezentare deosebit de ordonată: notele informative – documentele - au un număr, s-a dat însă fiecărei note și un titlu care îi rezumă cuprinsul. Pentru o și mai bună înțelegere a notei, Preasfinția Sa intervine cu pagina „Comentariu la documentul nr...”.

„Documentul nr.1”, datat la 8 martie 1979, aduce în fața cititorului persoana urmărită și cauza urmăririi: Alexandru Mesaroș (Mesian). După datele personale: tehnician, locul de muncă I.M.M.U.M. Baia Mare, cu domiciliul în Baia Mare; se notează: „a fost hirotonit preot greco-catolic în clandestinitate. Desfășoară activitate în favoarea fostului cult”. Sunt înscrise măsurile ce trebuie luate: deschiderea Dosarului de urmărire și cunoașterea activității preotului clandestin.

În mai multe note informative este caracterizat și întotdeauna pus în lumină deosebitul caracter: „Este tehnician și lucrează în cadrul laboratorului fizic al întreprinderii. Din punct de vedere

*profesional este bine pregătit, este foarte competent în activitatea pe care o desfășoară, aspecte care fac să fie apreciat pozitiv de șefa laboratorului tov. Achim Nicoleta cât și de colegii săi. În relațiile cu colegii este principial, dă dovadă de mult bun simț și respect față de cei cu care lucrează. Se cunoaște despre acesta că nu este căsătorit [...] Colegii de serviciu mai cunosc că este de religie greco-catolic...” (Documentul nr. 63: *Relatări despre Alexandru Mesaroș*, p.178).*

Ceea ce se reține ca vinovăție nu este faptul că frecventează biserica romano-catolică din localitate, cât prezența în Biserica Greco-Catolică clandestină, la început ca laic, apoi ca preot, ajutor al preotului „nerevenit” Marian Gheorghe, în capela clandestină a acestuia celebrându-se zilnic Sf.Liturghii pentru numeroși greco-catolici. Acest preot întreține speranța „în reînființarea fostului cult greco-catolic. Este unul dintre preoții nereveniți activi din oraș”. Serviciile religioase trec dincolo de Baia Mare, sunt menționate localitățile Sișești, Cicârlău, Chiuzbaia, Surdești, Tâmaia, comune din Oaș și Maramureș, o rază cuprinzătoare, unde sunt activi preoți tineri, hirotoniți în clandestinitate: frații Simion și Alexandru Mesian,

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

Lucian Mureșan, Ioan Siseștean și alții, aceștia toți sunt sub ascultarea Episcopului legitim Ioan Dragomir. Deși restrânsă din cauza clandestinității, viața spirituală și de comunitate a greco-catolicilor din Dieceza de Maramureș este bogată: sunt uniți, sunt împreună la Sf. Liturghii, la anumite ocazii se întâlnesc: la Exercițiile spirituale, cununii, aniversări și înmormântări.

„Documentul nr. 6: *Înmormântarea Episcopului Iuliu Hirțea la Oradea*” expune dorința greco-catolicilor din Baia Mare de a lua parte la înmormântarea Episcopului Iuliu Hirțea, „*unul dintre cei 12 Episcopi ai Bisericii Române Unite, care a îndurat persecuția împotriva acestei Biserici încă de la desființarea ei (1948) și până la moartea lui, îndurând suferințe de tot felul prin închisori, timp de aproximativ 12 ani*”, cum aflăm din „*Comentariul nr. 6*”. Aranjată plecarea din Baia Mare cu un autobuz, Securitatea intervine și o interzice. Grupul plecat cu trenul a ajuns după înmormântare, Episcopul Ioan Dragomir a ajuns la timp, cu un taxi, și a vorbit la căpătâiul Episcopului despre calvarul vieții acestui mare Păstor al Bisericii Române Unite cu Roma - „*Trebuia ca cineva să vorbească; dacă nu, <ar fi dat glas pietrele>*”.

În lungul anilor, greco-

catolicii Maramureșului au fost vizitați de Episcopul Ioan Dragomir, dar și de Episcopii Ioan Ploscaru și Ordinariusul de Oradea, Coriolan Tămâian sau Mitropolitul Alexandru Todea. Aceștia le întăresc credința, îi ajută să rămână fiii Bisericii Greco-Catolice, în așteptarea libertății.

„*Documentul nr. 47: Episcopul Alexandru Todea la Baia Mare. Octavian nu este episcop. Pr. Lucian Mureșan - ordinarius*”. Acest document relatează vizită Mitropolitului Alexandru Todea la Baia Mare, în august 1985, pentru a face cunoscută hirotonirea necanonică de Episcop a lui Octavian Cristian și dispoziția de a nu fi recunoscut Episcop de Maramureș. În această situație a numit „*ca ordinar pentru dieceza de Maramureș pe Lucian Mureșan din Baia Mare, preot hirotonit clandestin de către fostul episcop greco-catolic Dragomir Ioan. În funcția de vicar general a fost numit Mesaroș Alexandru din Baia Mare*” (Op.cit., p.139).

Cele 67 de note informative privesc prezența Părintelui Alexandru Mesian în viața vie a Bisericii Române Unite cu Roma, sunt documente de Istorie a Bisericii Greco-Catolice. Informațiile sunt din Dieceza de Maramureș, dar realitățile din Maramureș sunt

(continuare în pag. 12)

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

„Chânes et terreur”

Preface a l'edition francaise (II)

Ce temoignage est un cadeau spirituel

Et il ajoutera ce qui est le sommet spirituel de son temoignage de prêtre et d'évêque : „Ceux des prisons ont compris le mystère de la souffrance parce que la plupart étaient chrétiens, et ceux qui ne l'étaient pas le sont devenus en vivant avec des chrétiens”.

Le grief essentiel qui motivait les persécutions des évêques et des prêtres gréco-catholiques était leur lien avec le Saint-Père et leur refus du schisme „orthodoxe” depuis près de trois siècles. En imposant de façon unilatérale l'Unification, le patriarche rendait l'Église gréco-catholique illégale et ouvrait la porte à des opérations de police pour réduire à néant les personnes et confisquer les biens en les attribuant à l'Église orthodoxe. Tous savaient cependant qu'en unifiant ainsi toute vie religieuse, Staline mettait la main sur l'Église orthodoxe elle-même pour l'instrumentaliser et l'exténuer au nom de l'athéisme politique du communisme. Or, pour ce faire, les menaces puis les exécutions des évêques officiels la rupture des relations avec Rome devaient anéantir toute vie religieuse catholique. Et il est essentiel pour comprendre ce témoignage de l'évêque „clandestin” de Lugoj d'avoir une vive conscience que leur liberté spirituelle était liée à leur fidélité au Pape. Son récit est particulièrement vif: tout était fait par le patriarcat pour favoriser leur entrée en grand apparat dans l'Église orthodoxe argent, palais honneurs furent promis aux pasteurs gréco-catholiques pour les intégrer dans les paroisses et diocèses dépendant de Moscou. Et les évêques „clandestins”, même si Mgr. Ploscaru demeure discret à ce sujet, sont blessés par la défection de ces pasteurs soumis à ces tentations, elles mettaient en jeu leur famille, en particulier les enfants de ces prêtres mariés. Si parfois des jugements nous paraissent sévères, comprenons qu'il s'agit d'un point central de la foi: l'unité ne saurait se faire par la violence ou la séduction, elle doit s'établir sur la communion universelle reçue de l'Esprit du Christ. (à suivre)

PAGINI BILINGVE

Asociația „Prietenii Bisericii Greco-Catolice Române”, Blaj

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

„Lanțuri și teroare”

Prefață la ediția franceză (II)

Această mărturie este un dar spiritual

Și el va adăuga ceea ce este culmea spirituală al mărturisirii sale de preot și episcop: „Acei întemnițați au înțeles misterul suferinței, pentru că cei mai mulți erau creștini, și cei care nu erau trăiau cu creștinii”.

Învinuirea principală care motiva persecuțiile episcopilor și preoților greco-catolici era legătura cu Sfântul Părinte și refuzul schismei „ortodoxe”, după aproape trei secole. În modul abuziv și unilateral de unificare, patriarhul deschidea ușa arestărilor poliției în Biserica Greco-Catolică ilegală, pentru a-i nimici oamenii și a-i confisca bunurile în favoarea Bisericii Ortodoxe. Însă toți știau că unificând viața religioasă în acest fel, Stalin pune mâna pe Biserica Ortodoxă pentru a o folosi și distruge în numele ateismului politic al comunismului. În acest scop, amenințările, apoi întemnițarea episcopilor, ruptura legăturilor cu Roma, toate făceau posibilă desființarea religiei catolice. Pentru a înțelege mărturia Episcopului clandestin de Lugoj, este esențial a fi conștienți că libertatea lor spirituală era legată de fidelitatea față de Papa. În mod deosebit, povestirea sa este luminoasă: totul era pregătit pentru a favoriza intrarea în Biserica Ortodoxă: pentru a se integra în parohiile și diecezele dependente de Moscova, Păstorilor greco-catolici li s-au promis bani, palate, onoruri. Și Episcopii clandestini, însuși Mgr. Ploscaru rămâne discret asupra acestui subiect, e vorbă de acei preoți supuși cedării, având în joc familiile, în particular, copiii acestor preoți căsătoriți. Dacă uneori judecățile noastre par severe, înțelegem că este vorbă de un punct central al credinței: unitatea nu se face prin violență sau ademenire, ea trebuie să se bazeze pe Spiritului lui Cristos. (va urma)

Traducere Ligia Domuța

(urmare din pag. 9)

realități ale întregii Biserici, de aceea și măsurile luate de autorități sunt pentru întreaga Biserică Greco-Catolică clandestină destinată de ei lichidării: greco-catolicii să fie îndemnați să intre în Biserica Romano-Catolică, să se caute metode de a-i dezbrina, sa fie înlocuiți preoții ortodocși din parohiile greco-catolice cu alții mai duri sau mai diplomați, să se creeze neascultare față de Episcopul Dragomir, în cazul Maramureșului, preoții clandestini să fie compromiși, să se ia atitudine împotriva lor etc.

„Documentele” prezentate și „Comentariile” P.S.S. Alexandru Mesian nu sunt numai pagini de istorie, în același timp, sunt și „documente sufletești”, care ne conturează portretul unui preot greco-catolic clandestin, devenit peste ani Episcop. Despre preotul Bisericii lui Cristos, Cardinalul Henri de Lubac spune cuvinte în care îl recunoaștem pe Preasfinția Sa, Episcopul Lugojului: „Biserica i-a pus stăpânire pe inimă. Ea este patria lui spirituală. Nimic din ce este ea nu-l lasă indiferent și nu-l ține deoparte. El prinde rădăcini în pământul ei, se schimbă după chipul ei, se întrecește prin învățatura ei. Se îmbogățește prin bogățiile ei” (Henri de Lubac, „Meditații asupra Bisericii”, Humanitas, București, 2004, p.187).

Pentru *Cuvântul introductiv*,

Preasfinția Sa a ales un moto care îi reprezintă viața: „*Iată, Dumnezeu, vin să fac voia Ta*” (Ev.10,9). Viața Preasfinției Sale? - Chemarea lui Dumnezeu și răspunsul. Un răspuns hotărât cu asumarea conștientă a jertfei - un drum „*al vieții mele, în care Cel care m-a călăuzit și mă călăuzește este Atotputernicul Dumnezeu cu darurile Sale*”. Neîncetat, i-a fost sprijin credința profundă a familiei. Și bucuria de fi împreună cu greco-catolici, „*de a simți că nu suntem singuri*”. De la prima și hotărâtoarea chemare, neconținute chemări și neconținute răspunsuri, întruchipate în acțiuni învăluite în rugăciune. A fi urmașul Sfinților Episcopi Martiri ai Diecezei Greco-Catolice de Lugoj, Ioan Bălan și Ioan Ploscaru, cere multă lumină și putere.

Cartea „*File din viața mea*” vol II, a P.S.S. Alexandru Mesian, vine în apărarea adevăratei Istorie a Bisericii Greco-Catolice, a existenței ei în clandestinitate, împotriva celor care din resentimente neagă această realitate. În dimensiunea mai largă a cunoașterii, pune în lumină Biserica lui Cristos în timp de persecuție, credința, curajul apostolatului, fidelitatea și iubirea acestei Biserici de către preoții și credincioșii ei, frumuseți sfinte, pentru a le apăra de uitare.

Otilia BĂLAȘ

Înălțarea Mariei la Cer

Misterele religiei creștine au între ele un raport uimitor, toate izvorăsc din sânul etern al Tatălui și se împlinesc în Cristos. Însă pentru a împlini acest răscumpărător Mister, Preasfânta Treime a avut nevoie de participarea omenirii, care prin Avocata noastră, Maria, a reușit să spună eternul da care urma să lege în mod unic cerul și pământul.

Era drept că dacă Maria l-a primit pe pământ pe Isus Răscumpărătorul, la rândul său, Fiul, să o primească în ceruri pe Sfânta Fecioară. Nu s-a pricinuit a se face fiul ei, a lua carne în pântecele ei, a se face asemenea nouă, așadar nu se pricinuieste a o eleva atât încât să o introducă în gloria Lui cerească. În momentul trecerii Mariei din această lume Isus îi restituie acesteia Viața adevărată, aceleia de la care a primit viața pe acest pământ, este recunoștința Fiului, Dumnezeu-Om, față de mamă. Vedem astfel schimbul de daruri dintre divinitate și om: pe când Preacurata îi dăruiește o viață mortală, vine răsplătită cu cea glorioasă și imortală. De aici putem vedea unitatea celor două Mistere: Încarnarea Cuvântului și Adormirea-Înălțarea la Cer a Mariei, mistere ce continuă a se completa și a se împleti sublim între ele pentru a uni tot mai mult Cerul și pământul. Ambele realități au sărbătorile

lor, solemnitățile lor, triumfurile și ceremoniile proprii, mai ales în cazul acestor intrări-eveniment atât în una cât și în cealaltă. Ne putem doar închipui splendida intrare a Mariei în Ceruri, sărbătoare pregătită și celebrată de Arhangheli, Heruvimi, Serafimi și de toate tronurile îngerești în prezența Preasfintei Treimi. Toate sufletele sfinte dimpreună cu ceata cerească admiră și se uimesc de triumfala intrare a Maicii lui Dumnezeu în Împărăție, acolo unde se îndreaptă spre Tronul pregătit de către Tatăl și Creatorul ei, de Fiul și de Spiritul Sfânt, soțul ei; nu se putea ca această încoronare a Reginei să nu rămână în eternitate moment de sărbătoare solemnă!

Maica Domnului intră în Gloria Cerească însă trebuia, înainte de toate, să îi fie înlăturată haina mortalității umane pentru ca ea să îmbrace mantia regală, mantia triumfului, doar îmbrăcată așa o puteam vedea pe Regină șezând pe Tronul ei ales. Mă găsesc constrâns să afirm că Dumnezeu Tatăl și Maria au un Fiu comun, acest lucru l-a afirmat Arhanghelul Gabriel: Sfântul ce se va naște din tine se va chema Fiul lui Dumnezeu (Lc. 1,35). Un Fiu iubit de Tatăl și de Mama Sa. Acest Tată care a dorit să îi ofere Mariei pe Unicul Său Fiu a trebuit să-i reverse,

(continuare în pag. 14)

(urmare din pag. 13)

să-i comunice acesteia scânteile de dragoste ce îi lega încă din eternitate pe Ei, acea dragoste oblativă proprie substanței divine. Astfel naște în inima Preacuratei această dragoste insuflată, efuză, comunicată ei de către Părintele ceresc, dragoste asemănătoare cu cea a Preasfintei Treimi, dragoste docilă și mereu în stare oblativă, dragoste tensionată de faptul că umanitatea este mereu în nevoie, dragoste vehementă ca celălalt să se împlinească în adevăr și dreptate.

Suntem și vom rămâne incapabili de a înțelege pe deplin legătura dintre această Mamă și acest Fiu, această dragoste ne-o putem doar imagina, ca o tensiune constantă ce îi făceau să-și dorească revederea cât mai curând posibil. Aș putea adăuga, și nu cred că este deloc forțat, episodul întâlnirii Mariei cu dreptul Simeon: Și prin sufletul tău va trece sabie (Lc. 2.35) fiind aici proorocit timpul despărțirii lor, de la Înălțarea Domnului la Înălțarea Mariei. Mamă și Fiu trăind acest tip de iubire, nu ar fi putut exista o despărțire mai dureroasă, mai sfâșietoare decât anii în care ea a așteptat ca Fiul să o cheme la sine.

Dacă Apostolul Pavel, vasul ales pentru propovăduirea Evangheliei, spune: Căci pentru mine a trăi este Cristos, și a muri este un câștig. Sunt strâns din două părți: aș dori să mă mut și să fiu împreună cu Cristos, căci ar fi

cu mult mai bine; (Fil. 1. 21-23) iar Sfântul Augustin adaugă: Ne-ai făcut pentru Tine, Doamne. Și neliniștit este sufletul meu până nu-și va afla odihna întru Tine. Toate aceste doriri și trăiri ne fac să întrezărim simțirea inimii de mamă a Mariei, dar și a Fiului Său întru împlinirea reîntâlnirii lor în Cer.

Arzătoarea dragoste a Fecioarei crește cu fiecare clipă petrecută aici pe pământ, este calea spirituală pe care Ea o parcurge până la marea trecere. Când această iubire pentru Fiul său nu mai putea fi stăpânită de trupul mortal și condiționat, Maria s-a oferit Fiului în plinătatea sa creaturală perfecționată de unirea necondiționată cu Acesta, unire ce a purtat mirare atât pe pământ cât și în Ceruri.

Corpul imaculat al Fecioarei, Tronul Curăției, Tabernacolul Înțelepciunii divine, instrumentul operelor uimitoare ale Spiritului Sfânt, Mamă a Fiului lui Dumnezeu Tatăl, scaunul Preasfintei Treimi nu putea, nu trebuia să rămână în mormânt! Triumful Mariei nu ar fi fost complet dacă trupul său, carnea sa nu ar fi gustat gloria divină. Prin acest trup sfânt a venit Gloria divină în lume, se cuvenea ca acest trup sfânt să fie glorificat cu aceeași glorie pe care a oferit-o lumii.

Virginitatea Mariei o tutelează de la corupția trupească, păstrează în trupul său viața, ba mai mult exercită asupra trupului o influență divină care

(continuare în pag. 15)

(urmare din pag. 14)

o învie înainte de Marea Înviere a Fiului. Înconjurată fiind de această splendoare cerească, ea primește prima Viața cea Veșnică iar ca și consecință este introdusă în Gloria Eternă înaintea oricărei alte creaturi.

Umilința l-a făcut pe Isus să triumfe, aceeași virtute a făcut-o și pe Fecioara să triumfe în mod cu totul special, până la a-i fi garanția Gloriei cerești. Nici o altă cale nu ar fi putut asigura această Glorie dacă nu calea pe care a parcurs-o însuși Fiul ei!

Iată, dragii mei, triumfala intrare a Fecioarei, procesiunea trupului său, Maria se așează pe tronul ei în brațele Fiului in medio aeterno (în centrul eternității) cum afirmă Sf. Bernard, acesta, așadar, este fructul glorios al umilinței.

Nouă ne rămâne să o contemplăm pe Regină, să o contemplăm ridicându-se la Cer, așezându-se pe tronul său. Să o rugăm, așadar, ca să mijlocească pentru noi la Inima Preasfântă a lui Isus, Domnul nostru, căci: „Quis tam idoneus ut loquatur ad cor Domini Nostri Jesus Christi ut tu, felix Maria” (Sf. Bernard).

Pr. Traian DOBRATĂ

Dorință

*Moto: Să fii cu Îngerul alături,
pornit spre rost ca la săpat de vii...*

Frumos de bun de-aș fi, bogat m-aș crede
și tâmpla vorbitoare care sunt,
s-ar înclina
și în genunchi ti-aș cere,
din tot ce știi și vezi și ai
să-mi ceri de Sus talanții cei dintâi
și să mi-i dai din nou
să pot și eu acum, târziu,
să țin în palma mea văzduhul,
și să mă înalț spre vadul meu de rost
cu tine, Înger drag,
prin norul dens ce mi-a înfundat auzul
cu griul cel de fiecare zi!
Să biruim cu aripa și pasul
ieșirea spre senin, din chin spre bucurie
și vreau de acum să știu și eu,
în ispitire, negoțul bun,
talantul spre înmulțire, cu tine, Înger bun
ce n-ai îngăduit să uit,
să-mi las în părăsire, livada, via mea
nutrind văzduh sărac de apa vie,
ce știu că mi s-a dat din început...
O am adânc aici, izvor șoptind, uimită tresărire.
Prin rugă să-mi irumpă cer azi din nou,
și sper și cred în darul cel de azi,
să-l pot spori cu inima de acum,
spre împlinire...

Maria-Mirela FILIMON

Sub patrafir

de George Coşbuc

Părinte, eu mă-nec din piept
Si n-am puteri de vorbă multă;
Cât voi putea vorbi,m-ascultă,
Să-ți spun în grabă tot și drept.
Aș vrea să-ncep cu fapte bune,
Dar n-am făcut,ori le-am uitat,
Și raiu-n cap puțin mi-a stat
Și-am fost și prost la număr -
Și n-am ce spune.

N-aveam nici vreme. Tata-i mort
Și mama-i cu copii, sărmana,
Ei de la mine-așteaptă hrana,
Și grija numai eu le-o port.
De-acum ei singuri să și-o poarte!
Mi-e milă de durerea lor,
De ei mi-e jale, nu că mor,
Dar cum e scris!...Că sunt dator
Și eu c-o moarte.

Eu mă cunosc; sunt păcătos,
Că prea am dus-o-n răs și glume,
Prea drag mi-a fost să fiu în lume
Și-am prea iubit ce-a fost frumos!
Pe lângă vin voinicii roată,
Și chiote pe deal în zori,
Și ziua luncile cu flori,
Și hora noaptea-n șezători
Și viața toată.

Și mi-a plăcut în jurul meu
Să văd flăcăi pe bățatură,
Și cobza cu isonu-n gură
Să-mi zorăie zorind mereu.
Să văd cum se cotesc șirete
Pe-ascuns nevestele, și-aprins
Să simt de peste brâu cuprins
Trupșorul cel subțire-ncins
Al unei fete.

Păgân sunt parcă, nu creștin!
Bisericos n-am fost, Părinte,
Dar rar, când mi-am adus aminte,
M-am dus și eu să mă închin.
Eu am pe Dumnezeu în mine,
Mereu îl simt, și-l văd mereu,
Gândesc așa! Mai știi și eu!
Dar, taică, las' că Dumnezeu
Va ști mai bine.

N-am dat în viață nimănui
Prilej să-mi poarte dușmănie,
Eu n-am putut să țin mânie
Că n-am avut, Părinte, cui.
Măcar mi-au tot făcut-o unii!
Și n-am fost slab, și nici fricos:
Pe opt ți-i dam grămadă jos—
Dar m-am ferit să-mi fac ponos
Cu toți nebunii.

Odată numai... P-un flăcău
L-am dat de ziduri pentr-o fată...
A doua zi a prins deodată
La plug în deal să-mi pară rău.
Și nici la boi n-am dat mâncare
Și-n brazdă plugul l-am lăsat
Și ca nebun am alergat
Pe dealuri, pe flăcău să-l cat,
Să-i cer iertare.

Și nu mai știu... atâta-i tot.
Ba, taică, stai! E cu vecinul;
Pe palme m-alinta creștinul
Și drag m-avea ca pe-un nepot...
Și eu i-am sărutat nevasta!
El moș, ea o copilă-abia,
Mi-a fost și milă, cum plângea,
Și, Doamne, ochi frumoși ce-avea -
Păcat e asta?

Dac-am uitat ceva să spun,
Mi-e martor Dumnezeu, Părinte,
C-am spus ce mi-a venit în minte
Și-oi spune tot în fața Lui!
Și-acum canon...îl știu anume!
A fost așa, și n-aș cârti:
Canon e că nu pot trăi!
Și-ntr-altă lume n-o mai fi
Ca pe-astă lume.

Papa Ioan Paul al II-lea

Din predica de la Divina Liturghie bizantină celebrată în Catedrala Sfântul Iosif - sâmbătă 8 mai 1999

Adevărul este pentru noi persoana lui Cristos. El ne-a zis: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (In 14,6). Dacă întunericul păcatului este biruit de lumina vieții, atunci nu există robie care să poată sufoca libertatea.

Tu cunoști bine acest adevăr, iubite frate Alexandru Todea, Cardinal al Sfintei Biserici Romane, și tu, Arhiepiscop Gheorghe Guțiu, pentru că înaintea voastră, ca și înaintea lui Petru, s-a deschis de la sine poarta grea a robiei și ați fost redați Bisericilor voastre, împreună cu numeroși alți frați și surori, din care pe unii avem bucuria și privilegiul de a-i saluta și a le da salutul spiritual aici, la această Divină Liturghie bizantină. Alții, în schimb, au fost primiți în îmbrățișarea Tatălui în zilele persecuției, fără să poată vedea în patria lor restabilirea libertăților fundamentale, inclusiv cea religioasă. Iubiți frați, lanțurile voastre, lanțurile enoriașilor voștri constituie gloria, mândria Bisericii: adevărul v-a făcut liberi! Au încercat să vă reducă la tăcere libertatea, să o sufoce, dar nu au reușit. Voi ați rămas liberi lăuntric, chiar dacă în lanțuri; liberi, chiar dacă în plânset și lipsuri; liberi, chiar dacă comunitățile voastre erau profanate și lovite. Dar „se făcea neconținut rugăciune către Dumnezeu, de către Biserică” (Fap. 12,5) pentru voi, pentru ei, pentru toți cei ce cred în Cristos, pe care minciuna voia să îl curme. Nu există fiu al întunericului care să poată suporta cântul liberății, pentru că îi reproșează greșeala și păcatul.

Am venit în aceste zile să aduc omagiu poporului român, care în istorie este semn al răspândirii civilizației romane în această parte a Europei, unde i-a perpetuat amintirea, limba și cultura. Am venit să aduc omagiu unor frați și surori care au sfințit acest pământ prin mărturia credinței lor, făcând să înflorească pe el o civilizație inspirată din Evanghelia lui Hristos; unui popor creștin mândru de identitatea sa, adesea apărată cu mare preț, în chinurile și vicisitudinile care i-au marcat existența.

Astăzi sunt aici pentru a vă aduce omagiu vouă, fii ai Bisericii Greco-Catolice, care mărturisiți de trei secole, prin sacrificii uneori nemaiauzite, credința voastră în unitate.

Vin acum la voi pentru a da glas recunoștinței Bisericii Catolice și nu doar a ei: întregului univers creștin, tuturor oamenilor de bine voi le-ați oferit mărturia adevărului care îi va face liberi.

Din această Catedrală, gândul meu nu poate să nu zboare spre Blaj. Sărut în chip spiritual acel pământ de martiriu și îmi însușesc mișcătoarele cuvinte ale marelui poet Mihai Eminescu, care se referea la el: „Îți mulțumesc, Dumnezeule, că m-ai ajutat să-l pot vedea”.

Prea iubitului frate Lucian Mureșan, mitropolit al Bisericii voastre Greco-Catolice Române, episcopilor, preoților, diaconilor, călugărilor și credincioșilor, tuturor le adresez la această sfântă slujbă salutul meu plin de afecțiune.

(va urma)

Să ne rugăm împreună

- *Rugăciunea tinerilor* -

Doamne Isuse, venim la Tine, nu fugim de realitățile pe care le trăim, nu ne temem de tinerețea noastră, dar suntem conștienți că trăim un timp de excepție.

Tu, care ai promis că vei rămâne cu noi în fiecare zi, ascultă azi strigătul tinerilor. Tăi și fii pentru noi Invățătorul și Păstorul care ne conduce la pace. În timp ce ideologiile construiesc un nou Babel, noi ne adresăm Tie cu tărie și încredere.

Dă-ne deci o inimă curată și umilită pentru a înțelege adevărul și a respinge iluziile greșite. Dă-ne libertatea harului Tău, ca să trăim în iubire și dreptate. Dă-ne pacea care țâșnește din Inima Ta străpunsă: pace în adevăr, în dreptate și în iubire. Spiritul Tău Sfânt să dea pacea sufletului nostru prin Sacramentele Bisericii Tale.

Maica Ta, Isuse, să fie pentru tinerii care Te urmează reflectarea chipului Tău, semnul perfect al împăcării cu Dumnezeu, cu sine și cu lumea. Mâna sa de mamă să vindece rănilor noastre și să ne facă pașnici chiar cu prețul eroismului, atunci când cel rău ar voi să ne împingă pe urmele lui Cain.

Doamne, să vină mai curând ceasul când îngerii vor cânta Fericirile pentru cei săraci cu inima pe acest pământ.

Că Tu ești tinerețea noastră și Tie mărire înălțăm, Tatălui și Fiului, și Sfântului Spirit. Amin.

„*Carte de rugăciuni*”, Editura Buna Vestire, Blaj, 2003.

Hrană pentru suflet din Tezaurul Bisericii

„Întrucât se terminase vinul, mama lui Isus i-a zis: “Nu mai au vin”. Dar Isus i-a spus: “Ce ne privește pe mine și pe tine, femeie; încă nu a venit ceasul meu”. Mama lui Isus a spus slujitorilor: “Faceți tot ce vă va spune”. (In 2,3-5)

„Sfânta Fecioară Maria, la Cana, a arătat atâta concretețe: este o Mamă care ia la inimă problemele și intervine, care știe să perceapă momentele dificile și să aibă grijă cu discreție, eficacitate și determinare. Nu este stăpână nici protagonistă, ci Mamă și slujitoare. Să cerem harul de a ne însuși sensibilitatea sa, fantezia sa în a-l sluji pe cel care este în nevoie, frumusețea de a dedica viața pentru alții, fără preferințe și distincții. Ea, pricina bucuriei noastre, care aduce pacea în mijlocul abundenței păcatului și al agitației istoriei, să ne dobândească supraabundența Spiritului, pentru a fi slujitori buni și fideli.” (fragment din predica Papei Francisc, 28 iulie 2016)

RUGĂCIUNE:

Astăzi ne îndreptăm privirea către tine, o Mamă!

Tu ne cunoști nevoile! Tu știi tot ceea ce ne doare. Tu cunoști suferințele, fragilitate, dorințele noastre... Vorbește Fiului tău! Vorbește Fiului tău despre prezentul nostru dificil... La Cana din Galilea, când a lipsit vinul, Tu le-ai spus servitorilor, arătând spre Isus: „Faceți tot ce vă va spune”. Spune-ne și nouă aceste cuvinte! Spune-le mereu! Spune-le fără să te obosești! O Mamă a lui Cristos, care este Domnul vieții veșnice, fă ca și noi în acest prezent dificil, să-L ascultăm pe fiul Tău. Să-L ascultăm zi după zi, prin faptele noastre. Să-L ascultăm chiar și atunci când El spune lucruri dificile și exigente. La cine vom merge? Doar El are cuvintele vieții veșnice! (Sf. Ioan Paul al II-lea)

Congregația Surorilor Maicii Domnului

Colectivul redacțional

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)